

N O T A T K A

z posiedzenia Komisji Środowiska

Data posiedzenia: 4 marca 2014 r.

Nr posiedzenia: 78

Posiedzeniu przewodniczyła: przewodnicząca komisji Jadwiga Rotnicka.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych na temat prac wykonywanych na wodach i urządzeniach wodnych.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Stanisław Gorczyca, Stanisław Hodorowicz, Andrzej Kobiak, Bogdan Pęk, Zdzisław Pupa, Marian Poślednik, Jadwiga Rotnicka, Michał Wojtczak, Alicja Zając,

– goście (m.in.):

- Ministerstwo Środowiska:
 - naczelnik Wydziału Prawno-Organizacyjnego w Departamencie Zasobów Wodnych Andrzej Kulon,
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - naczelnik Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska w Departamencie Gospodarki Ziemią Marek Kaczmarczyk,
- Najwyższa Izba Kontroli:
 - doradca techniczny w Departamencie Środowiska Alicja Gruszecka,
- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej:
 - zastępca prezesa Jerzy Zwoździak,
 - zastępca dyrektora Departamentu Inwestycji i Nadzoru Anna Jastrzębska,
- Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu:
 - dyrektor Joanna Gustowska,
- Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu:
 - zastępca dyrektora Cezary Sieniecki,
 - ekspert Piotr Kowalczak,
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie:
 - dyrektor Robert Kęsy,
 - zastępca dyrektora Piotr Michaluk,
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku:
 - dyrektor Zbigniew Zalewski,
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu:
 - dyrektor Zbigniew Bahryj,
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie:

- dyrektor Stanisław Jakimiuk,
- Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach:
 - dyrektor Joanna Ślusarczyk,
- Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie:
 - dyrektor Bogusław Borowski,
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi:
 - dyrektor Stanisław Jędryka,
 - zastępca dyrektora Jarosław Stańczyk,
- Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie:
 - zastępca dyrektora Mieszko Kowalczyk,
- Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku:
 - zastępca dyrektora Marian Wilmanowicz,
- Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego:
 - członek zarządu Antoni Konopka,
- Państwowa Rada Ochrony Przyrody:
 - przedstawiciel Komisji ds. Ochrony Wód, Mokrdeł i Obszarów Wiejskich Jacek Engel,
- Fundacja WWF Polska (World Wide Found for Nature):
 - ekspert dr Przemysław Nawrocki,
 - ekspert Jerzy Iwanicki,
 - ekspert Janusz Żelaziński,
- Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA:
 - prezes Radosław Gawlik,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Raby i Dunajca:
 - przedstawiciel Augustynek Halny,
- Polski Związek Wędkarski:
 - członek zarządu Okręgu w Nowym Sączu radca prawny Michał Cebula,
- Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza:
 - prezes Jan Heichel,
- Polska Izba Gospodarcza Ekorozwój:
 - przedstawiciel Marek Gromiec,
- Uniwersytet Warszawski:
 - adiunkt na Wydziale Biologii Ewa Jabłońska,
 - adiunkt na Wydziale Biologii Wiktor Kotowski,
- Politechnika Warszawska:
 - prof. dr hab. Janusz Kindler.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodnicząca Konwentu Dyrektorów Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych Joanna Gustowska przedstawiła problematykę prac hydrotechnicznych na rzecz rolnictwa w aspekcie spraw przyrodniczych z punktu widzenia wojewódzkich zarządów melioracji i urzędzeń wodnych jako administratorów w tym zakresie. Przewodnicząca odniosła się do tematyki poruszonej na posiedzeniu Komisji Środowiska, które odbyło się w dniu 6 listopada 2013 r. Podczas tego posiedzenia przedstawiono głównie negatywne skutki prac hydrotechnicznych wykonywanych na rzekach. Raport w tej sprawie zaprezentował przedstawiciel Światowego Funduszu na rzecz Przyrody (WWF).

Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych w odpowiedzi na przedstawione w podsumowaniu raportu propozycje rozwiązań przedstawił swoje stanowisko, w którym m.in. wskazano błędy i nierzetelne obliczenia. Z 18 propozycji rozwiązań przedstawionych przez WWF na pierwszym miejscu jest natychmiastowe bezwzględne powstrzymanie realizacji przedsięwzięć z zakresu melioracji wodnych. Jest to propozycja bezrefleksyjna i zupełnie nieprzemysłana. Nie wzięto pod uwagę chociażby faktu, że w ostatnich latach zrealizowano szereg inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i zobowiązano się do zachowania pięcioletniego okresu trwałości projektu, czyli utrzymania tych urządzeń. Radykalne zastopowanie wszelkich działań utrzymaniowych spowodowałoby w konsekwencji nałożenie na beneficjentów pomocy unijnej kar finansowych lub nawet konieczność zwrotu otrzymanego dofinansowania. W raporcie WWF pominięto kwestię przygotowania większości zadań jako konsekwencji wystąpienia powodzi, jako mających na celu zapobieżenie dalszym stratom. Ponadto przerwanie prowadzonych prac utrzymaniowych mogłoby skutkować zagrożeniem zjawiskami powodziowymi, a w konsekwencji szkodami o rozmiarach niewspółmiernych do rzekomego nieosiągnięcia przez Polskę celów środowiskowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej. Z dotychczasowych doświadczeń wojewódzkich zarządów melioracji i nadzorujących ich pracę marszałków województw wynika, że jedną z głównych przyczyn zalania terenów podczas powodzi jest brak odpowiedniej ilości infrastruktury przeciwpowodziowej oraz ograniczona sprawność eksploatacyjna koryt cieków.

W dyskusji zastępca prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Jerzy Zwoździak oraz przedstawiciele regionalnych zarządów melioracji i urządzeń wodnych podkreślali, że prace utrzymaniowe na rzekach i ciekach wodnych są niezbędnym elementem gospodarki wodnej. Mają one ogromne znaczenie w ochronie przeciwpowodziowej oraz w rolnictwie. Przedstawiciele organizacji ekologicznych, m.in. WWF Polska, zwracali uwagę na konieczność gruntownej zmiany prawa wodnego. M.in. powinna ulec zmianie definicja prac utrzymaniowych na rzekach i ciekach wodnych – chodzi o zwiększenie roli uwarunkowań środowiskowych oraz rozważanie celowości tych prac pod względem rachunku ekonomicznego. Zwracali również uwagę na niewystarczające, a wręcz pogarszające sytuację, zmiany proponowane przez Ministerstwo Środowiska w aktualnej nowelizacji prawa wodnego.

Podczas dyskusji przewodnicząca Jadwiga Rotnicka podkreśliła, że istnieje wola ściślejszej współpracy ze strony zarządów melioracji i urządzeń wodnych oraz organizacji ekologicznych, co w efekcie może się przyczynić do wypracowania lepszych rozwiązań.